

SIVISTYSLAUTAKUNTA

**TALOUSARVIO 2025
JA
TALOUSSUUNNITELMA 2026-2027**

SIVISTYSLAUTAKUNTA

Tulosalue:

KASVATUS- JA KOULUTUSPALVELUT

Toiminta on budjettirahoitteista.

Tulosalueen kuvaus, nykytila ja toimintaympäristön muutokset

Kasvatus- ja koulutuspalvelut kuuluvat kunnan perustehtäviin ja ne muodostavat keskeisen toimintakokonaisuuden lapsiperheiden palvelu- ja tukijärjestelmässä. Kasvatus- ja koulutuspalvelut sisältävät varhaiskasvatuspalvelut, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen.

Kaupunkistrategian hyvinvointiohjelman strategisena painopisteenä vuodelle 2025 on turvallisuus ja viihtyisyys sekä henkilöstön hyvinvointi. Tavoitteena on sujuva yhteistyö ja -toiminta kaupungin eri toimialojen ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.

Kirjaston sekä kulttuuri- ja vapaa-ajan tarjoamalla monipuolisilla palveluilla ja toiminnalla tuetaan lasten, nuorten, perheiden ja ikäihmisten hyvinvointia. Henkilöstön hyvinvointia ja myös turvallisuutta tukevat riittävät henkilöstöresurssit.

Väestökehitys vaikuttaa kasvatus- ja koulutuspalveluiden kysyntään ja käyttöön. Tilastokeskuksen väestöennusteen mukaan Harjavallan kaupungissa kasvatus- ja koulutuspalveluiden tarve on pitkällä aikavälillä vähenevä. Varhaiskasvatuspalveluiden tarve vähenee jonkin verran tulevien vuosien aikana, mikäli väestöennuste toteutuu. Vuonna 2025 tarve pysyy kuitenkin vielä vuoden 2024 tasolla erityisesti pienimpien lasten hoidontarpeen kasvun myötä sekä erityiskasvatuksen lisääntyneen tarpeen takia. Varhaiskasvatuksen henkilöstötarpeeseen vaikuttaa myös lakisääteinen henkilöstömitoitus. Perusopetuksessa lasten määrän vähenee ennusteen mukaan vuoden 2026 jälkeen. Perusopetuksen järjestämistä määrittää yhä kasvava tuen tarpeen määrä.

Toteutuneet valtakunnalliset palkkaratkaisut lisäävät kuntien kuluja merkittäväällä tavalla. Talousarviota tarkasteltaessa on otettava myös huomioon, että oppivelvollisuuden laajentuminen on tuonut lisäkuluja. Lisäkuluja tuovat myös perustetut ja perustettavat vaativan erityisen tuen (Vertti) -opetusryhmät. Kyseisiä opetusryhmiä tarvitaan, koska kyseistä palvelua ei ole enää saatavana seutuyhteistyönä ja toisaalta myös siksi, että kaupungissa on ikäluokkia, joissa kyseisen palvelun tarvitsijoita on keskimääräistä enemmän.

Valtioneuvoston toimesta perusopetuksen vähimmäistuntimäärää lisätään kolmella lisätunnilla, jotka sijoitetaan luokille 1-3. Lisätuntien tarkoituksena on lujittaa luku-, kirjoitus- ja laskutaidon opettamista. Tämä edellyttää myös paikallisen tuntijaon muuttamista. Oppimisen tukea ollaan myös uudistamassa, uudet opetussuunnitelman perusteet valmistuvat kevään 2025 aikana. Uudistukset tulevat voimaan 1.8.2025.

Varhaiskasvatuspalvelut

Kuvaus ja nykytila

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa aiempaa enemmän painottuvat pedagogiset menetelmät ja ratkaisut. Näillä tuetaan lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista sekä edistetään hyvinvointia.

Talousarviovuonna 2025 varhaiskasvatus järjestetään edelleen Joenrannan, Vinnarin ja Pohjoisrannan päiväkodeissa sekä perhepäivähoitona. Joenrannan päiväkodissa toimii 5 lapsiryhmää 3-6-vuotiaille lapsille, joista 1 on 12 lapsen integroitu pienryhmä. Vinnarin päiväkodissa toimii 6 ryhmää 1-6-vuotiaille lapsille, joista kaksi toimii vuorohoitoryhminä, vastaten lasten vuorohoidon tarpeeseen. Pohjoisrannan päiväkodissa tapahtuva toiminta kuuluu hallinnollisesti Joenrannan päiväkodin alaisuuteen ja siellä toimii 3 ryhmää, joissa lapset ovat 1-4-vuotiaita. Kunnallista perhepäivähoitoa tarjotaan neljän hoitajan voimin 1-4-vuotiaille lapsille.

Esiopetusta sekä täydentävää varhaiskasvatusta esioppilaille järjestetään Joenrannan ja Vinnarin päiväkodeissa. Vaativan erityisen tuen lasten esiopetus järjestetään Keskustan alakoululla Vertti-ryhmässä.

Syyskuussa 2024 Harjavallan varhaiskasvatukseen on osallistunut 249 lasta.

Varhaiskasvatus toimii kiinteässä yhteydessä perusopetuksen kanssa muodostaen lapselle saumattoman kasvamisen ja oppimisen polun.

Lasten määrät ikäluokittain:

Ikäluokka	Lasten määrä syyskuussa 2024
2018 (8.8.2024 alkaen esiopetusikäisiä)	58
2019	47
2020	50
2021	53
2022	49
2023	33
2024	31 (arvio)
Varhaiskasvatusikäiset ja esioppilaat yhteensä 16.9.2024	290 (luvussa ei ole mukana 2024 syntyneitä)

Varhaiskasvatuksen varatut hoitopaikat 1.10.2024

Päiväkodit	Lapsia yhteensä	Varhaiskasvatuksessa kokopäivähoidossa	Esiopetuksessa ja täydentävässä varhaiskasvatuksessa	ja Vain esiopetuksessa	Täyttöaste
------------	-----------------	--	--	------------------------	------------

Joenranta	90	51 (kokopäivähoito)	36 (täydentävässä varhaiskasvatuksessa)	3	100%
Pohjoisranta	46	46 (kokopäivähoito)	-	-	100 %
Vinnari	100	46 (kokopäivähoito) 35 (vuorohoito)	17 (vuorohoidossa 9)	2	100 %
Perhepäivähoito	14	14		-	100 %
Vertti-ryhmät	5	-	3(aamu-ja iltapäivätoiminnassa)	2	
Yhteensä	255	192	56	7	

Lapsia kotihoidon tuen piirissä keskimäärin kuukaudessa	28 perhettä ja 36 lasta
---	-------------------------

Toimintaympäristön ja toiminnan keskeiset muutokset

Toimintakauden 2024-2025 alussa kunnallisten varhaiskasvatuspalveluiden piirissä oli 88% kaikista harjavaltaisista päivähoitoikäisistä (syntymävuodet 2018-2023). Alle vuoden ikäiset lapset hoidetaan pääsääntöisesti kotona, mutta tämän ikäluokan osuus varhaiskasvatuksen tarvisijoista on selvässä kasvussa. Harjavallassa on paljon vuorotyöperheitä, joille on lakisääteisesti tarjottava ympärivuorokautista varhaiskasvatusta. Iltaisin, öisin ja viikonloppuisin vuorohoidossa olevien lasten osuus kaikista harjavaltaisista varhaiskasvatuspalveluiden käyttäjistä on 17,3 %.

Joenrannan päiväkodin integroidusta erityisryhmästä huolimatta myös muihin päiväkotien ryhmiin on edelleen sijoitettu erilaisen diagnoosin omaavia sekä tehostetun ja erityisen tuen tarpeessa olevia lapsia, jotka tarvitsevat henkilöstön lisäresurssia päivittäisissä toiminnoissaan. Useamman lapsen tuen tarve on pysyvä ja lisähenkilöstöä on palkattu hankerahan turvin.

Pienten lasten määrän kasvu varhaiskasvatukseen osallistumisessa ja perhepäivähoitajien määrän väheneminen kunnallisessa varhaiskasvatuksessa viimeisten vuosien aikana on aiheuttanut sen, että Pohjoisrannan päiväkotiryhmiä (3) ei ole vielä voitu vähentää. Varhaiskasvatuspalveluissa sekä alle 3-vuotiaiden lasten että osin subjektiivisen kokopäiväisen hoidon suhteellinen määrä on pysynyt vuoden 2024 tasolla.

Valtakunnalliset varhaiskasvatusta koskevat lakimuutokset ovat antaneet aiheen muuttaa varhaiskasvatuksen henkilöstön nimikkeitä niin, että avustajan toimet on muutettu lastenhoitajan toimiksi vuonna 2022. Varhaiskasvatuksessa on pulaa koulutetusta ja osaavasta työvoimasta, mikä heijastuu myös Harjavaltaan.

Satakunnan hyvinvointialue ilmoitti keväällä 2023, ettei se jatka terveydenhuollon ennaltaehkäisevänä palveluna varhaiskasvatusikäisen xylitol -pastillien kustantamista. Harjavallan kaupunki tukee varhaiskasvatuspalveluiden piirissä olevien lasten suun terveyttä kustantamalla xylitol -pastillien hankinnan ja jakamalla ne päivittäin lasten käyttöön.

Harjavallan kaupunki edisti työnantajana sekä varhaiskasvatuksen opettajien että varhaiskasvatuksen lastenhoitajien asemaa nostamalla työntekijöiden peruspalkkaa vuoden 2022 aikana ja tämän myötä tarjoamaan kilpailukykyisen palkan verrattuna seutukuntaan. Tämä toimii tärkeänä osana puhuttaessa työntekijöiden pitovoimasta.

Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämällä hankerahoituksella palkataan määräaikaista henkilöstöä syksystä 2024 kesän 2026 loppuun auttamaan tuen tarpeessa olevia lapsia. OKM on myöntänyt esiopetukseen ja varhaiskasvatukseen hankerahaa varhaiskasvatuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin ja laadun kehittämiseen.

Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen välinen vuoropuhelu on jatkuvaa ja merkittävää. Yhteistyö on tiedon välittämistä, yhteisten menettelytapojen etsimistä ja hyvien käytäntöjen vaihtamista.

Tavoitteet

Tavoite	Perheet saavat asiakaslähtöistä ja ammattitaitoista palvelua
Toimenpide	Panostus henkilökunnan osaamisen ylläpitämiseen ja työhyvinvointiin. Huomioidaan tuen tarpeisten lasten ryhmissä riittävä henkilöstöresurssi. Varhaiskasvatuksessa otettiin käyttöön syksyllä 2024 uusi toiminnanohjausjärjestelmä, jonka avulla huoltajat pystyvät varaamaan lapsen hoitoaikoja sähköisesti tarpeensa mukaisesti.
Arviointikriteeri/mittari	Perheiden arvio varhaiskasvatuspalveluiden tasosta. Mittarina arviointijärjestelmä, jossa palveluja arvioidaan asteikolla 1-5.
Tavoitetaso	Asiakastyytyväisyys ka. 4

Tavoite	Kustannustehokkuus ja varhaiskasvatuspaikat kattavasti käytössä
Toimenpide	Lasten oikeanlainen sijoittaminen hoitopaikoille ja henkilöstöresurssien järkevä kohdentaminen. Etsitään kustannustehokkaita ratkaisuja. Hyödynnetään toiminnanohjausjärjestelmästä saatavaa tietoa lasten hoitoaikavarauksista henkilöstön oikea-aikaiseen kohdentamiseen.
Arviointikriteeri/ mittari	Toimintakulut/asukas Päiväkotien täyttöaste
Tavoitetaso	Täyttöaste pysyy ennallaan Henkilöstömitoitus vastaa asetuksen mukaista henkilöstömitoitusta Maltillinen kustannuskehitys

Tunnusluvut

	TP 2020	TP 2021	TP2022	TP2023	TA2024	TA2025
Peruspäiväkodit lasten määrä	178	132	132	142	143	142
Täyttöaste	100	100	100	100	100	100
Vuoropäiväkoti lasten määrä	80	99	99	97	97	100
Täyttöaste	100	100	100	100	100	100
Perhepäivähoito- lasten määrä	40	36	24	26	27	16
Esioppilaiden määrä	77	62	54	53	54	47
Lasten kotihoidon tuki/ perheiden määrä	69	69	40	50	50	28
lasten määrä	95	95	55	60	54	36
Päivähoito/ toimintakulut €/asukas	470	470	479	594	641	599
Esiopetus/ toimintakulut € /asukas	58	58	74	86	86	90

Tunnuslukuna käytetään päiväkotien osalta täyttöastetta, eli kirjoilla olevien lasten määrää suhteessa rakenteellisiin hoitopaikkoihin. Perhepäivähoidon osalta täyttöastetta ei mitata, lähtökohtana on oikea täytön määrä / hoitaja.

Perusopetus

Kuvaus ja nykytila

Perusopetuksen tarkoituksena on kasvattaa ja opettaa oppivelvollisuusikäisiä opetussuunnitelmassa määritellyllä tavalla ja päästä esitettyihin tavoitteisiin vuorovaikutuksessa huoltajien kanssa.

Vuosiluokkien 1-6 perusopetusta järjestetään Pirkkalan koulussa sekä Keskustan alakoulussa ja vuosiluokkien 7-9 perusopetusta Keskustan yläkoulussa. Keskustan alakoulun vaativan tuen ryhmässä voi opiskella myös esiopetusikäisiä lapsia.

Perusopetuslain tarkoittaman koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteena on tukea kodin ja koulun kasvatustyötä sekä lapsen tunne-elämän kehitystä ja eettistä kasvua. Aamu- ja iltapäivätoiminnalla edistetään lasten hyvinvointia ja tasa-arvoisuutta, ennaltaehkäistään syrjäytymistä ja lisätään osallisuutta. Koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestetään Pirkkalan ja Keskustan alakouluilla. Toiminta-aika sijoittuu aikavälille klo 6.30-17.00 siten, että henkilöstömäärästä johtuen Keskustan alakoulun toiminta-ajat ovat jonkin verran Pirkkalan koulun vastaavia laajemmat.

Koululaisten kesätoimintaa (aamu- ja iltapäivätoimintaa) järjestetään Keskustan alakoulun tiloissa ja ympäristössä myös kesäkuun 2025 alun ja juhannuksen välisenä aikana arkipäivisin klo 8-16. Ohjaajina toimivat sivistyspalveluiden koulunkäynninohjaajat. Toiminnasta veloitetaan erillinen maksu. Perusopetuksen oppilaille tarjotaan kesäloman ajan mahdollisuus lounaaseen arkipäivisin.

Kaupungissa toimivaan lastensuojelulaitokseen sijoitetuille 1.-9. luokan oppilaille järjestetään opetusta sekä lastensuojelulaitoksen omissa tiloissa, että Keskustan alakoulun tiloissa. Lastensuojelulaitoksessa annettavalla opetuksella turvataan laitokseen sijoitettujen peruskouluikäisten nuorten oikeus perusopetukseen silloin, kun lapsen tai nuoren elämäntilanne edellyttää erityisiä opetusjärjestelyjä.

Tulosalueen toimintaympäristön ja toiminnan keskeiset muutokset

Harjavallan kaupunkistrategian hyvinvointiohjelman mukaisesti perusopetuksessa edistetään lasten ja nuorten hyvinvointia ja tehostetaan ennalta ehkäiseviä toimenpiteitä yhteistyössä hyvinvointialueen järjestämien palveluiden kanssa. Harjavallassa tehostetun ja erityisen tuen sekä vaativan erityisen tuen oppilaita on merkittävästi enemmän verrattuna valtakunnalliseen keskiarvoon.

Valtioneuvoston toimesta perusopetuksen vähimmäistuntimäärää lisätään kolmella lisätunnilla, jotka sijoitetaan luokille 1-3. Lisätuntien tarkoituksena on lujittaa luku-, kirjoitus- ja laskutaidon opettamista. Tämä edellyttää myös paikallisen tuntijaon muuttamista. Oppimisen tukea ollaan myös uudistamassa, uudet opetussuunnitelman perusteet valmistuvat kevään 2025 aikana. Uudistukset tulevat voimaan 1.8.2025.

Pirkkalan koulussa on lukuvuonna 2024-2025 yhteensä 109 oppilasta: kuusi yleisopetuksen ryhmää ja kaksi pienryhmää erityisen tuen oppilaille, toinen 2.-4. luokan ja toinen 5.-6. luokan oppilaille. Pienryhmän oppilaita integroidaan yleisopetuksen ryhmiin mahdollisuuksien mukaan. Pirkkalan koulun oppilaista 42 prosentilla on tehostetun tai erityisen tuen päätös. Oppilaista 5% on S2-oppilaita.

Keskustan alakoulussa on lukuvuonna 2024-2025 yhteensä 291 oppilasta. Koulussa aloitti lukuvuoden 2024-2025 alussa viisi erityisopetuksen pienryhmää sekä kolme vaativan erityisen tuen ryhmää. Ensimmäinen vaativan erityisen tuen ryhmä perustettiin elokuussa 2021, toinen elokuussa 2022 ja tarpeesta johtuen kolmas syksyllä 2024. Ryhmät koostuvat esiopetusikäisistä ja 1.-4. -luokkien oppilaista, joilla tuen tarve vaatii erityiskoulutusoista tukea. Vaativan erityisen tuen (Vertti) ryhmiin on resursoitu riittävä määrä henkilökuntaa vastaamaan tähän tuen tarpeeseen. Erityisen tuen ryhmistä yksi on lastensuojelulaitoksen 1.-6. -luokkien oppilaista koostuva ryhmä.

Koulun opetusryhmistä 15 on yleisopetuksen ryhmiä eli tavallisia koululuokkia. Suuri osa tukea tarvitsevista oppilaista käy koulua näissä opetusryhmissä. Koulun viidessä erityisopetuksen ryhmässä on yhteensä 52 oppilasta, jotka tarvitsevat kokoaikaista erityistä tukea. Koulussa on useita oppilaita, joilla on kehitysvammadiagnoosi.

Keskustan alakoulussa tarjotaan valmistavaa opetusta, jossa opiskelun painopisteenä on suomen kielen opiskelu. Opetukseen osallistuvat kaikki Harjavallan perusopetuksen valmistavan opetuksen oppilaat. Opetuksesta vastaa yksi opettaja.

Koulussa on kolme vaativan erityisen tuen ryhmää, joissa opiskelee yhteensä 20 oppilasta. Vaativan erityisen tuen oppilaat (vertti) tarvitsevat kaikissa arjen tilanteissa erityistä huomiota eli vaativaa erityistä tukea. Osa oppilasta on esiopetuksen oppilaita. Lapsilla on usein vaikeita kielellisiä haasteita, kehitysvamma- tai autismidiagnoseja. Opiskelu tapahtuu pääsääntöisesti toiminta-alueittain tai yksilöllistetyin oppisisällöin.

Keskustan alakouluun on palkattu Opetus- ja kulttuuriministeriön hankerahalla yksi luokanopettaja, erityisopettaja ja kolme koulunkäynninohjaajaa koko lukuvuodeksi 2024-2025.

Keskustan yläkoulussa on lukuvuonna 2024-2025 yhteensä 211 oppilasta 14 opetusryhmässä.

Opetusryhmistä yhdeksän on yleisopetuksen luokkia, yksi on joustavan perusopetuksen luokka sekä kolme luokkien 7-9 pienryhmää. Lisäksi Eemelin lastensuojelulaitoksen yhteydessä toimii 7-9H pienryhmä. Eemelissä toimiva yläkoulun ryhmä on tarkoitettu pääasiassa muualta Harjavaltaan sijoitetuille nuorille. Joustavan perusopetuksen ryhmä (JOPO) on tarkoitettu oppilaille, joiden koulumotivaatio on heikko ja jotka ovat tästä syystä vaarassa jäädä ilman päättötodistusta. Valintakriteereistä tiedotetaan huoltajia keväällä ja oppilaat valitaan saapuneiden hakemusten perusteella.

Erityisen tai tehostetun tuen piirissä on 35% kaikista yläkoulun oppilaista: 16 prosentilla näistä oppilaista on tehostetun tuen ja 19 prosentilla erityisen tuen päätös. Yleisopetuksessa on tällä hetkellä tuen oppilaista 48 prosenttia: tehostetun tuen oppilaita on 35 % ja erityisen tuen oppilaita on 13 %. Koko koulun oppilaista pienryhmissä on 21 %. Näistä erityisen tuen oppilaita on 70 %. Yläkoululle perustettiin elokuusta 1.8.2024 alkaen yksi uusi pienryhmä 7.- 9. luokan tukea tarvitseville oppilaille, koska pienryhmäpaikat olivat täynnä ja paikkoja ei vapautunut riittävästi lukuvuodeksi 2024-2025 pienryhmää tarvitseville.

Erityisenä olosuhteita kehittävänä tekijänä Harjavallassa toteutetaan koulukeskuksen lisärakennus- ja peruskorjaushanke. Rakennustoiminta alkaa suunnitelman mukaan talousarviovuoden 2026 aikana. Keskustan alakoulun toiminta tarvitsee väistötilat rakennushankkeen aikana. Väistötiloina käytetään vanhan sosiaalikeskuksen kiinteistöä, joka on Harjavallan kaupungin omistama rakennus. Syksyn 2024 suunnitelman mukaan tiloihin sijoitetaan neljä yleisopetuksen ryhmää, pienryhmä sekä opetustila laaja-alaiselle erityisopetukselle.

Perusopetuksen oppilasmäärät ja oppilasennusteet 2024-30

2024 - 2025	2025-2026	2026-2027	2027-2028	2028-2029	2029-2030	2030-2031
611	612	578	538	520	508	463

Lukiokoulutus

Lukiokoulutus antaa valmiudet hakeutua yliopisto- ja ammattikorkeakouluopintoihin sekä lukion oppimäärään perustuviin ammatillisiin opintoihin. Lukiokoulutuksen järjestämisessä huomioidaan lukiokoulutuksen yhteys peruskoulun aineenopetukseen. Lukiokoulutuksen uudistuksessa tuntijako pysyy samana, opetussuunnitelman perusteet (LOPS2021) on julkaistu marraskuussa 2019 ja niiden mukainen opetus alkoi elokuussa 2021. Uusi lukiolaki on astunut voimaan 1.8.2021. Lukiouudistuksen myötä opiskelijalla on oikeus erityisopetukseen ja henkilökohtaiseen ohjaukseen,

joka jatkuu myös lukion jälkeen. Lukiolla on velvollisuus korkeakouluysteistyöhön. Ylioppilastutkinnon merkitys on korostunut osana korkeakoulujen todistusvalintauudistusta. Laki oppivelvollisuudesta muuttui elokuun 2021 alusta alkaen. Laki on tuonut uusia velvoitteita kaupungille. Kaikkien velvoitteiden taloudellisen vaikutuksen suuruus ei kokonaisuudessaan ole edelleenkään selvillä, mutta oppimateriaalin, laitteiston sekä sen, että kunnalla on velvoite tarjota aiempaa laajemmin tukea opiskelijoille, tuo lisäkustannuksia uudistuksen vuosittain edetessä.

Hallinnollisilla ratkaisuilla on parannettu lukiokoulutuksen kustannustehokkuutta. Elokuussa 2024 Harjavallan lukioon ilmoittautui 22 opiskelijaa ja heistä 20 aloitti opiskelun. Määrällinen kehitys ja ennuste tuleville vuosille käyvät ilmi oheisesta taulukosta.

Harjavallan lukio sijoittui 2023 tehdyssä lukiovertailussa valtakunnallisesti sijalle 27 ja Satakuntalaisista lukioista parhaiten. Tavoitteena on toiminnan jatkuminen yhtä laadukkaana, jonka toivotaan toimivan myös vetovoimatekijänä.

Lukiokoulutus, opiskelijamäärät laskentapäivinä sekä ennuste 2017-2026

Vuosi	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
	74	74	79	86	79	67	64	71	72	72

Perusopetuksen ja lukiokoulutuksen tavoitteet vuodelle 2025

Tavoite	Tyytyväisyys kaupungin järjestämiin koulutuspalveluihin
Toimenpide	Kehitetään sivistyspalveluita yhdessä kuntalaisten kanssa
Arviointikriteeri	Palvelutyytyväisyys
Tavoitetaso	Palvelutyytyväisyys on hyvällä tasolla

Tavoite	Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen
Toimenpide	Riittävät tukitoimet
Arviointikriteeri/mittari	Oppilashuollon toimijat / oppilas
Tavoitetaso	Oppilashuollon toimijoiden määrä ja vaikuttavuus ovat riittävällä tasolla

Tunnusluvut

	<u>TP</u> <u>2019</u>	<u>TP</u> <u>2020</u>	<u>TP</u> <u>2021</u>	<u>TP</u> <u>2022</u>	<u>TP</u> <u>2023</u>	<u>TA</u> <u>2024</u>	<u>TA</u> <u>2025</u>
Perusopetus							
Opintojen jatkuminen perusopetuksen jälkeen	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Arvio koulutuspalveluiden

laadusta							
huoltajat	7,8	>8	>8	>8	>8	>8	>8
oppilaat	7,9	>8	>8	>8	>8	>8	>8
henkilöstö	7,6	>8	>8	>8	>8	>8	>8
Käyttötalouden toteuma nettokustannukset/oppilas, e	8725	9056	9347	10268	10842	11420	11949
Lukiokoulutus							
Opintoihin hakeutuneiden osuus ikäluokasta %	26,7	35,7	34,5	38,4	36,6	33,3	39,7
Keskeyttämisaste %	0	4,3	0	3,8	0	5,1	0
Tyytyväisyys, toisen vuosiluokan opiskelijat	>8	>8	>8	>8	>8	>8	>8
Käyttötalouden toteuma nettokustannukset/opisk. e	10192	11331	9958	13205	12446	12677	12710

Varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen henkilöstömuutokset

Aluehallintovirasto on varhaiskasvatuksen valvontaohjelmaan sisältyvän tarkastuskäynnin päätöksessä kirjannut, että Harjavallan kaupungin varhaiskasvatuksen tulee kiinnittää huomio siihen, että päiväkodissa kasvatus-, opetus- ja hoitotehtävissä toimivasta henkilöstöstä vähintään kolmanneksella tulee olla varhaiskasvatuksen opettajan tai sosionomin kelpoisuus ja muilla vähintään lastenhoitajan kelpoisuus. (Varhaiskasvatuslaki 540/2018, 35 §, 74 §). Tarkastuksen ajankohtana 15.4.2024 Pohjoisrannassa opettajia oli 4 ja lastenhoitajia 11. Vinnarin päiväkodissa varhaiskasvatuksen opettajia oli 7 ja lastenhoitajia 20. Tästä syystä on tarkoituksenmukaista muuttaa kahden varhaiskasvatuksen lastenhoitajan vakansseja niiden vapautuessa varhaiskasvatuksen opettajan (1) ja varhaiskasvatuksen sosionomin (1) vakansseihin vuoden 2025 aikana. Varhaiskasvatukseen perustettiin 1.8.2024-31.7.2025 määräaikainen varhaiskasvatuksen opettajan toimi. Opetushallituksen sekä Opetus- ja kulttuuriministeriön avustusten turvin on lukuvuodeksi 2024-2025 tehty määräaikaisia rekrytointeja. Varhaiskasvatukseen on palkattu määräaikaisilla työsopimuksilla toimintakauden 2024-2025 ajaksi kolme varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa.

Lastensuojelulaitos Eemeliin perustetun alakouluikäisten lasten ryhmän toiminta on vakinaistettu 1.1.2024 lukien. Saatujen tietojen mukaan tarve tulee olemaan jatkuva. Tästä syystä yksi erityisluokanopettajan virka ja kaksi koulunkäynninohjaajan tointa on vakinaistettu vastaamaan ryhmän tarpeita.

Vaativaa erityistä tukea tarjoava opetus järjestetään lukuvuonna 2024-2025 kolmessa opetusryhmässä, jotta lainmukainen toiminta varmistetaan. Kolmannen ryhmän viran haltija on aloittanut uuden, perustettavan ryhmän erityisluokanopettajana 1.8.2024 lukien, jolloin ryhmän toiminta on käynnistynyt. Ryhmän toiminnan takaamiseksi on Keskustan alakouluun täytetty kolme vakinaista koulunkäynninohjaajan tointa 1.8.2024 lukien. Yksi koulunkäynnin ohjaajan jo olemassa oleva, Vertti-ryhmään sijoitettu määräaikainen toimi tullaan vakinaistamaan syksyn 2024 aikana.

Keskustan alakoulussa toimi lukuvuonna 2023-2024 valtionavustuksen turvin valmistavan opetuksen ryhmä. Koska valmistava opetus nähdään erittäin tärkeäksi maahan muuttaneiden sopeutumisen sekä kielen oppimisen kannalta, on ryhmän toiminta vakinaistettu palkkaamalla opettaja vakinaiseen virkaan 1.8.2024 lukien.

Perusopetuksen järjestämistä määrittää tällä hetkellä yhä enemmän kasvava tuen tarve. Kasvava tuen tarve realisoituu sekä vertti-toiminnan, pienryhmien että perusluokkien kasvavana henkilöstötarpeena. Opetushallituksen sekä Opetus- ja kulttuuriministeriön avustusten turvin on lukuvuodeksi 2024-2025 tehty määräaikaisia rekrytointeja. Perusopetukseen on hankerahan turvin palkattu kolme koulunkäynnin ohjaajaa, opettaja sekä yksi erityisopettaja.

Varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen yleiset tavoitteet vuosille 2025-2027

Lasten ja nuorten hyvinvointia edistetään lisäämällä varhaista tukea ja vahvistamalla lasten, nuorten ja perheiden osallisuutta ja yhteisöllisyyttä. Syrjäytymistä ehkäistään monialaisella yhteistyöllä huomioiden myös kolmannen sektorin merkitys hyvinvoinnin edistämisessä.

Toimintakulttuurin kehittämisen painopisteenä ovat toiminnalliset opetusmenetelmät ja vahvuuksien hyödyntäminen.

Koulukeskuksen lisärakennus- ja peruskorjaushankkeen toteuttaminen käynnistyy talousarviovuoden 2025 aikana ja jatkuu usean lukuvuoden ajan.

Yrittäjyyskasvatus ja erityisesti sisäisen yrittäjyyden painotus huomioidaan kaikilla koulutusasteilla. Perusopetuksessa on käytössä Nuori yrittäjyys -pedagoginen ohjelma. NY Yrittäjyyskasvatuksen polku on pedagoginen ohjelmakokonaisuus, joka tarjoaa käytännönläheisiä työvälineitä lasten ja nuorten yrittäjyys-, työelämä- ja taloustaitojen vahvistamiseen. 1.-3.lk teemana on vahvuuksien tunnistaminen ja hyödyntäminen ja 4.-6.lk teemana lähiympäristön, ammattien ja talouden kiertokulun oivaltaminen. Kuudes- ja yhdeksäsluokkalaisten osallistuvat Yrittäjäkylä -toimintaan.

Lukiokoulutuksen vetovoimaa kasvatetaan Hyvä kuuluu kauas -periaatteella. Lukion opetus on laadukasta ja toiminta yhteisöllistä. Opiskelijoille on järjestetty hyvinvointia lisääviä retkiä ja tapahtumia, jotka ovat saaneet kiitosta opiskelijoilta. Markkinointi on jatkuvaa Harjavallan lukion

sosiaalisten medioiden kautta (Instagram, Facebook). Harjavallan lukion oman sähköisen lehden Elämän HaLu:n levikki on laaja sosiaalisen median ja lisäksi wilman kautta 9. luokkalaisille ja huoltajille jaettuna. Lehti ilmestyy 4 krt vuodessa ja sisältää juttuja lukio-opiskelun arjesta ja henkilökunnasta sekä Harjavallan lukiosta valmistuneiden haastatteluja.

Hankkeet

Tavoitteena on osallistua niihin hankkeisiin, jotka tukevat asetettuja toiminnallisia tavoitteita.

Käynnissä olevat hankkeet, avustusprosentti sulkeissa:

Syrjäytymisen ehkäisy:

- Etsivä nuorisotyö; 50 000 e (70 %)
- Nuorisotoimen Sanko-hanke, alueena Satakunta, Harjavalta hallinnoi; 34 700 e (90 %)
- Harrastamisen Harjavalta malli 28 571€ (70%)

Koulutuksellisen tasa-arvon edistäminen

- Vakan, esi- ja perusopetuksen tasa-arvo; 107 500 € (80 %)

Sivistyspalveluiden henkilökunnan täydennyskoulutus

- Osaava Satakunta; Pori hallinnoi, laskutus asukasluvun mukaan n. 3500 e / vuosi

Kansainvälisyystoiminta

- Keskustan alakoulun Erasmus+ -kansainvälisyysuhanke 19 900 e (100%)

Lukio

- 100Lukiossa vahvaksi -hanke, usean lukion yhteishanke. Opetushallitus on myöntänyt hankkeelle 175 499 e (90%). Kankaanpää hallinnoi.

Tulosalue: KULTTUURI- JA VAPAA-AJAN PALVELUT

Kirjasto- ja kulttuuripalvelut

Kirjasto- ja kulttuuripalveluiden tulosityksikön tavoitteena on kirjastolain mukaisesti edistää asiakkaiden yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen ja kulttuuriin; tiedon saatavuutta ja käyttöä; lukemiskulttuuria ja monipuolista lukutaitoa; mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen ja osaamisen kehittämiseen; sekä aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta. Tavoitteena on järjestää ajantasaiset, saavutettavat ja riittävin resurssein varustetut kirjasto- ja tietopalvelut sekä kulttuuripalvelut eri ikä- ja kohderyhmille.

Kirjasto on osa Satakirjastojen yhteisjärjestelmää, johon kuuluvat kaikki Satakunnan kunnat. Yhteisjärjestelmän ja toimivan logistiikan ansiosta kirjaston asiakkaille on tarjolla maksuttomasti koko maakunnan yleisten kirjastojen aineisto. Kirjastossa on käytössä omatoimiaika arki-aamuisin, jolloin asiakkaat pääsevät käyttämään kirjaston tiloja ja tietokoneita sekä lainaamaan ja palauttamaan lainausautomaattia käyttäen.

Kirjasto- ja kulttuuritoiminnan tärkeänä osa-alueena on lapsiin ja nuoriin kohdistuva työ, kuten erilaiset kirjastoseikkailut, tiedonhaunopetukset ja kirjavinkkaukset varhaiskasvatukseen, perus- ja lukio-opetuksen ryhmille. Näiden lisäksi kirjastossa tehdään ns. hakeutuvaa kirjastotyötä erityisryhmien kanssa, kuten kuntouttavan työtoiminnan ja kehitysvammaisten nuorten ja nuorten aikuisten kanssa. Kirjasto- ja kulttuuripalvelut on sitoutunut toiminnassaan sivistyslautakunnan hyväksymään kulttuurikasvatussuunnitelmaan, jossa on mukana useita kulttuuritoimijoita myös kolmannelta sektorilta.

Toiminnassa on huomioitu väestön ikääntyminen ja asetettu ikäihmisten kirjasto- ja kulttuuripalvelut yhdeksi tärkeäksi painopistealueeksi. Seniori-ikäisille järjestetään omia kerhoja, ja kirjasto- ja kulttuuripalvelut on aktiivisesti mukana vanhustenviikon tapahtumatarjonnassa. Kirjastolla on myös edustus vanhusneuvostossa. Harjavallan kirjasto on osa valtakunnallista digitukiverkostoa ja tarjoaa digitukea asiakkaille sekä henkilökohtaisena palveluna että ryhmäopastuksena resurssiensa mukaisesti.

Kirjasto- ja kulttuuripalveluissa tehdään paljon yhteistyötä kaupungin eri yksiköiden ja kolmannen sektorin toimijoiden kuten varhaiskasvatukseen, koulutoimen, nuorisotoimen, Sataopiston, musiikkiopiston ja erilaisten yhdistysten kanssa. Kirjasto- ja kulttuuritoiminnalla tuetaan lasten, nuorten, perheiden, yksinelävien ja ikäihmisten hyvinvointia ja elämän merkityksellisyyttä sekä osaltaan ennaltaehkäistään syrjäytymistä ja ongelmien kasautumista. Tavoitteena on lisätä myös asiakkaiden mahdollisuuksia vaikuttaa palvelujen sisältöihin.

Kirjasto- ja kulttuuripalvelujen yksikkö järjestää kaupungin virallisia juhlia. Vuosittain järjestetään myös useita muita kulttuuritapahtumia Harjavalta-salissa, kirjastossa ja muissa kaupungin tiloissa, usein yhteistyössä kolmannen sektorin ja muiden hallintokuntien kanssa. Asiakkaille tarjotaan myös omakustanteisia teatterimatkoja. Kirjaston näyttelytilassa järjestetään näyttelyitä ja kirjastossa on Harjavallan sotaveteraanien pysyvä perinnenäyttely ”Kun käsky kävi”. Kirjasto- ja kulttuuripalvelujen henkilökunta osallistuu kaupungin viestinnän ja markkinoinnin kehittämiseen ja toteuttamiseen sekä toimittaa kaupungin Vallan Väylä –tiedotuslehteä. Kolmannen sektorin toimijoita tuetaan vuosittain perus- ja kohdeavustuksin.

Kirjasto- ja kulttuuripalveluiden tavoitteet vuodelle 2025

Tavoite	Palveluiden laadukkuus ja riittävät kokoelmat
---------	---

Toimenpide	Riittävä ja asiantunteva henkilöstöresurssi; monipuolinen ja riittävä hankinta eri aineistolajeittain
Arviointikriteeri/mittari	Yleinen tyytyväisyys kirjasto- ja kulttuuripalveluihin/asiakaskysely
Tavoitetaso	Asiakastyytyväisyys vähintään 4,3 (asteikolla 1–5)
Tavoite	Kirjasto- ja kulttuuritoiminnan monipuolisuus
Toimenpide	Aktiivinen tapahtumien suunnittelu ja järjestäminen vuoden mittaan eri kohderyhmät ja tapahtumalajit huomioiden
Arviointikriteeri/mittari	Eri kohderyhmille suunnattujen kirjasto- ja kulttuuritapahtumien määrä ja osallistujat Käyttäjäkoulutusten määrä tunteina ja osallistujat
Tavoitetaso	45 aikuisten tapahtumaa ja 800 osallistujaa 95 lasten tapahtumaa ja 1700 osallistujaa 20 nuorten tapahtumaa ja 500 osallistujaa Käyttäjäkoulutusta 55 tuntia ja 800 osallistujaa

Kirjasto- ja kulttuuripalveluiden tunnusluvut

Tunnusluku	TP 2023 koko Suomi	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Määrätavoitteet						
Lainat/asukas	15,0	15,1	16,0	16,0	16,5	16,5
Kirjastokäynnit/asukas	8,6	7,5	7,5	7,5	7,5	7,5
<i>Tapahtumat</i>						
-tapahtumien määrä		252	185	160	160	160
-osallistujien määrä		6009	3700	3000	3000	3000
<i>Käyttäjäkoulutukset</i>						
-tuntimäärä			65	55	55	55
-osallistujien määrä		87	1000	800	800	800
Kulttuuriavustuksen saajat		1217 11	17	12	12	12
Tehokkuus/taloudellisuus						
Lainan hinta (kirjaston toimintakulut/lainat)	4,31	4,5	4,2	4,2	4,1	4,1
Käynnin hinta (kirjaston toimintakulut/kirjastokäynti)	7,50	9,1	9,1	8,9	8,9	8,9
Kirjaston toimintakulut/as. Kulttuurin toimintakulut/as.	64,66	68,3 5,2	67,9 6,9	67,0 5,7	67,0 5,7	67,0 5,7
Toiminnan laajuus						
Lainaajia asukkaista	32,30 %	34,8 %	34,0 %	34,0 %	34,0 %	34,0 %
Kirjaston kävijät		50 421	50 685	50 258	50 258	50 285

Museotoimi

Museotoimen tavoitteena on museolain mukaisesti ylläpitää ja vahvistaa väestön ymmärrystä kulttuuristaan, historiastaan ja ympäristöstään. Museoiden tulee edistää kulttuuri- ja luonnonperintöä koskevan tiedon saatavuutta tallentamalla ja säilyttämällä kulttuuriperintöä tuleville sukupolville, harjoittamalla siihen liittyvää tutkimusta, opetusta ja tiedonvälitystä sekä näyttely- ja julkaisutoimintaa.

Toiminnan painopisteet ovat kokoelmien ja museorakennusten ammatillisessa hoidossa ja kehitystyössä, näyttelytoiminnassa, tapahtumatuotannossa, toiminta-alueelle suuntautuvan kulttuurimatkailun ja imagorakentamisen kehittämistyössä ja yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa. Erityisesti painotetaan lasten ja nuorten kasvun tukemista, aktiivi-ikäisen väestön vapaa-aikapalvelujen monipuolistamista ja ikäihmisten elämänlaadun lisäämistä.

Harjavallan kaupungin museotoimi sisältää Emil Cedercreutzin museon (ECM) ja Huittisten museon (HuMu).

Emil Cedercreutzin museo on taide- ja kulttuurihistoriallinen museo, jonka omistaa Emil Cedercreutzin säätiö. Museon hallinnasta ja hoidosta vastaa Harjavallan kaupunki Emil Cedercreutzin säätiön ja Harjavallan kaupungin kesken vuonna 2021 solmitun hallintasopimuksen perusteella.

Museo koostuu taiteilijakoti Harjulasta, Maahengen temppelistä kansatieteellisine kokoelmineen, taidemuseosta kuvanveisto-, maalaus- ja siluettikokoelmineen, veistospuistosta sekä vaihtuvien näyttelyjen tiloista. Museon tallennus-, tutkimus-, opetus-, tapahtuma- ja näyttelytoiminta kohdentuu Emil Cedercreutzin elämäntyöhön, satakuntalaiseen taiteeseen 1950-luvulta lähtien, satakuntalaiseen agrariikulttuuriin ja näiden tulkintoihin modernin yleisötyön kautta.

Huittisten museo on Huittisen kaupungin omistama kulttuurihistoriallinen museo. Museon hallinnasta ja hoidosta vastaa Harjavallan kaupunki kyseisten kaupunkien välisen hallintasopimuksen perusteella. Museon tallennus-, tutkimus- ja näyttelytoiminta kohdentuu museon toiminta-alueen paikalliskulttuuriin sekä presidentti Risto Rytiin ja kuvanveistäjä, professori Lauri Leppäseen liittyviin aineistoihin.

Molemmat museotoimen alaiset yksiköt kuuluvat Satakunnan ammatillisesti hoidettujen museoiden verkostoon ja Museoliittoon sekä valtakunnalliseen ammatillisten museoiden tallennus- ja kokoelmayhteistyöverkosto TAKOon. Emil Cedercreutzin museo kuuluu valtakunnalliseen maatalousteemaisten museoiden Museoraitti-verkostoon. Molempien museoiden sidosryhmäyhteistyö on vilkasta myös paikallisella tasolla.

Emil Cedercreutzin museossa jatkaa oppisopimusopiskelija museopalvelujen peruspalvelutehtävissä. Oppisopimuksen arvioitu päättymisaika on kesäkuu 2025.

Molemmat museotoimen alaiset yksiköt osallistuvat talouden sopeuttamiseen.

Museotoimen tavoitteet vuodelle 2025

Tavoite	Museoiden houkuttelevuus
Toimenpide	Tarjotaan yleisöä kiinnostavia näyttelyitä, tapahtumia ja verkkosisältöä
Arviointikriteeri/mittari	Sisältötuotanto, kävijämäärät, tiedotus ja asiakastytyväisyys
Tavoitetaso	<p>Vaihtuvia näyttelyitä 5 Tapahtumia yhteensä vähintään 20 Kävijämäärät yhteensä vähintään 8000 / vuosi Aukiolopäivät: ECM 230, HuMu116 Markkinointi ja tiedotus on näkyvää, oikein suunnattua ja tavoitettavaa.</p> <ul style="list-style-type: none"> • ilmoitusten määrä • julisteiden määrä • tiedotteiden määrä <p>Media huomioi toiminnan säännöllisesti</p> <ul style="list-style-type: none"> • lehtijuttujen määrä • verkkojuttujen määrä <p>Verkkojulkaisujen määrä</p> <ul style="list-style-type: none"> • verkkoartikkelit • näyttelyt • some <p>Asiakastytyväisyys vähintään tasolla 4 (asteikolla 1-5)</p>
Tavoite	Laadukkaat museopalvelut
Toimenpide	Asiantunteva ja monipuolinen museotyöskentely
Arviointikriteeri/mittari	Yleisötyö. Kokoelmatyö. Sidosryhmäyhteistyö.
Tavoitetaso	<p>Näyttelyopastuksia 250 Kokoelmapoliittinen ohjelma on käytössä Digitoituja objekteja 400 Sidosryhmäyhteistyö on vilkasta ja tuloksellista paikallisella, maakunnallisella ja valtakunnallisella tasolla Listataan yhteistyökumppanien lukumäärä: paikallinen / maakunnallinen / valtakunnallinen</p>

Tunnusluvut

Tunnusluku	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TA 2025
Perusnäyttelyjen lukumäärä	10 ECM 7 HuMu 3	11 ECM 7 HuMu 4	11 ECM 7 HuMu 4	11 ECM 7 HuMu 4
Vaihtuvien näyttelyjen lukumäärä	7 ECM 6 HuMu 1	7 ECM 6 HuMu 1	7 ECM 6 HuMu 1	5 ECM 4 HuMu 1
Kulttuuritapahtumien lukumäärä	28 ECM 25 HuMu 3	30 ECM 26 HuMu 4	30 ECM 26 HuMu 4	20 ECM 16 HuMu 4

Kulttuuritapahtumiin osallistuneiden lukumäärä	1100 ECM 1000 HuMu 100	1150 ECM 1000 HuMu 150	1150 ECM 1000 HuMu 150	900 ECM 700 HuMu 200
Näyttelyopastusten lukumäärä	400 ECM 300 HuMu 100	400 ECM 300 HuMu 100	350 ECM 300 HuMu 50	250 ECM 200 HuMu 50
Digitoitujen objektien määrä	400 ECM 300 HuMu 100	400 ECM 300 HuMu 100	400 ECM 300 HuMu 100	400 ECM 300 HuMu 100
Kävijämäärät	9000 ECM 8000 HuMu 1000	9000 ECM 8000 HuMu 1000	9000 ECM 8000 HuMu 1000	8300 ECM 7000 HuMu 1300
Koululaisten ja opiskelijoiden käynnit (sisältyy kävijämääriin)	750 ECM 600 HuMu 150	750 ECM 600 HuMu 150	750 ECM 600 HuMu 150	750 ECM 600 HuMu 150
Ilmaiskävijät yhteensä (sisältyy kävijämääriin)	6250 ECM 5500 HuMu 750	6250 ECM 5500 HuMu 750	6250 ECM 5500 HuMu 750	6800 ECM 6000 HuMu 800
Avoinna olopäivät	ECM 230 HuMu 116	ECM 230 HuMu 114	ECM 230 HuMu 116	ECM 230 HuMu 116
Toimintakulut/asukas	ECM 55 HuMu 6	ECM 60 HuMu 6	ECM 60 HuMu 6	ECM 56 HuMu 6

Museotoimen taloudelliset tavoitteet

Tulonmuodostusta pyritään kasvattamaan ulkopuolisella rahoituksella. Museotoimen molemmat yksiköt osallistuvat hankkeisiin ja etsivät aktiivisesti ulkopuolista rahoitusta.

Emil Cedercreutzin museon taloudelliset sopeuttamistoimet kohdentuvat mm. näyttelytoimintaan, tapahtumatuotantoon, hankintoihin, asiantuntijapalveluihin, markkinointiin ja kiinteistöihin. Kaikessa toiminnassa pyritään noudattamaan tarkkaa taloudellista harkintaa. Lisäksi pyritään toteuttamaan pitkävaikutteisia rakenteellisia muutoksia, mikäli niihin tarjoutuu mahdollisuuksia.

Museotoimen tavoitteet vuosille 2025–2027

Tavoitteena on museoiden ammatillisen toiminnan kehittämisen lisäksi kaupunkilaisten kulttuuriharrastuneisuuden ja asumistyytyväisyyden lisääminen sekä monikulttuurisuuden ja suvaitsevuuksien edistäminen.

Liikunta ja ulkoilu

Liikunnan ja ulkoilun palveluilla edistetään kuntalaisten fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia. Liikunta- ja ulkoilupalveluiden tärkeimpänä tehtävänä on kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia edistävien terveys- ja kuntoliikuntapalveluiden tuottaminen. Liikunnan harrastamiselle taataan monipuoliset toiminnalliset edellytykset. Hyvä yhteistyö kolmannen sektorin toimijoiden,

lähikuntien, kaupungin muiden hallintokuntien ja Karhukuntien kanssa on avainasemassa toiminnallisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Kolmannen sektorin toimijoita tuetaan vuosittain perus- ja kohdeavustuksin.

Lapsille ja nuorille tarjotaan liikuntapalveluja, jotta lapset ja nuoret saadaan jo varhaisessa vaiheessa ymmärtämään liikunnan ja hyvän elämän välinen yhteys. Kaikille peruskoululaisille turvataan kuusi uintikertaa uimahalliin ja rajaton päiväkäyttö liikuntahalliin.

Terveys- ja kuntoliikunnan palvelut ja asiakas määrät on saatu koronaa edeltävälle tasolle. Tavoitteeksi on asetettu, että yhä useampi työssäkäyvä pysyy työkykyisenä koko työuransa. Omasta kunnostaan huolehtivat eläkeläiset ovat terveempiä kuntalaisia. Ohjattujen liikuntaryhmien ja osallistujien määrää on palautunut normaalille tasolle.

Liikunta- ja uimahallin asiakasmäärät näyttävät osavuosikatsauksen 2024 perusteella ylittävän koronaa edeltävän tason ja ollaan pääsemässä talousarvion mukaiseen asiakasmääriin useiden vuosien jälkeen. Asiakasmäärien nousun taustalla on syyskaudella 2023 uuden hinnaston käyttöönotto.

Nuorisotyö

Nuorisotyön tehtävänä on tukea lasten ja nuorten kasvua ja itsenäistymistä sekä edistää aktiivista kansalaisuutta ja sosiaalista vahvistumista. Nuorisotyö on luonteeltaan ennaltaehkäisevää. Toiminnassa korostuu yhteisöllisyys, yhdenvertaisuus, nuorten osallisuus sekä ympäristön ja elämän kunnioittaminen. Näitä teemoja toteutetaan järjestämällä mm. nuorisotila-toimintaa sekä erilaisia tapahtumia ja teemailtoja. Myös nuorisovaltuuston toimintaa kehitetään nuorten osallisuuden vahvistamiseksi.

Nuorisotyö tekee yhteistyötä mm. koulujen, etsivien nuorisotyöntekijöiden, seurakuntien sekä lähikuntien kanssa nuorten hyvinvoinnin tukemiseksi sekä palveluiden monipuolistamiseksi. Nuorisotyössä tarjotaan edellytyksiä myös omaehtoiselle nuorisotoiminnalle tarjoamalla toimintatiloja, toimintavälineistöä sekä taloudellista tukea avustusten kautta.

Harjavallassa toimii kaksi nuoriso-ohjaajaa, joista toinen toimi on alkanut helmikuussa 2023. Toisen nuoriso-ohjaajan toimen perustaminen syntyi nuorisovaltuuston aloitteesta. Nuorisotyölle on myönnetty ajalle 1.8.2024-31.7.2025 valtionavustusta aluehallintoviraston kautta 50 %:seen maakunnallisen perusnuorisotyön koordinoimisen toteuttamiseen yhteensä 34 700e.

Etsivä nuorisotyö

Etsivän nuorisotyön tavoitteena on tukea koulutuksen ja työn ulkopuolella olevia nuoria ja ohjata heitä heille kuuluviin palveluihin. Etsivä nuorisotyö toimii moniammatillisissa tiimeissä ja viranomaisverkostoissa mm. oppilaitosten, nuorisotyön, hyvinvointialueen ja työvoimaviranomaisten sekä puolustusvoimien kanssa. Etsivä nuorisotyö aloittaa työnsä nuoren kanssa nuoren antamien tietojen perusteella, myös viranomaisen voi ilmoittaa nuoren yhteystiedot etsivään nuorisotyöhön.

Etsivä nuorisotyö on erityisnuorisotyötä, joka tarjoaa nuorelle varhaisen kontaktin luotettavaan aikuiseen maksuttomasti ja vapaaehtoisesti. Etsivä nuorisotyö pyrkii vastaamaan nuoria koskettaviin ilmiöihin nopealla reagoinnilla. Harjavallassa toimii kaksi etsivää nuorisotyöntekijää, toinen työntekijä on vakinaistettu vuonna 2020. Aluehallintovirastolta haetaan valtionavustusta vuosittain etsivän nuorisotyön toteuttamiseen. Avustusta on myönnetty kuluvalle kaudelle 50 000

Nykyinen valtionavustus kattaa tuen 12.8.2025 asti. Etsivä nuorisotyö tavoittaa vuosittain 50–60 nuorta, joiden jäämistä yhteiskunnan toimintojen ulkopuolelle saadaan toiminnalla ehkäistyä. Harjavallassa arvioidaan olevan 15–28-vuotiaita nuoria palveluiden ulkopuolella 127.

Liikunnan, ulkoilun ja nuorisotyön tavoitteet vuodelle 2025

Tavoite	Palvelujen laadukkuus
Toimenpide	Asiakastyytyväisyyskyselyt
Arviointikriteeri/mittari	Asiakkaiden tyytyväisyys liikunta-, ulkoilu- ja nuorisotyön palveluihin
Tavoite/tavoitetaso	Asiakastyytyväisyys vähintään 3,5 (asteikolla 1–5)

Tavoite	Palvelujen saatavuus
Toimenpide	Järjestetään houkuttelevia palveluita
Arviointikriteeri/mittari	Liikunnan ja nuorisotyön palveluiden käyttö
Tavoite/tavoitetaso	Käyttö- ja osallistujamäärät lisääntyvät edelliseen vuoteen verrattuna

Tavoite	Terveys- ja kuntoliikunnan kehittäminen
Toimenpide	Järjestetään houkuttelevia palveluita
Arviointikriteeri	Ohjattujen terveys- ja kuntoliikuntaryhmien osallistujamäärät
Tavoite/tavoitetaso	Ohjattujen ryhmien osallistujamäärät lisääntyvät edelliseen vuoteen verrattuna

Taloudelliset tavoitteet:

Toimiala pysyy annetussa budjetissa.

Tunnusluvut	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Honkala (kilpailut ja ottelut)	162	152	200	200	200	200
Liikuntasalit ja -halli (vuoroja / viikko)	104	100	110	110	110	110
KKI-kuntosalitoiminta (osallistujia/ vuosi)	568	612	500	500	500	500
Liikunta- ja Uimahallin liikuntaryhmät (osallistujia/vuosi)	4 451	6 580	9 000	9 000	9 000	9 000
Nuorisotilat (kävijämäärä /vuosi)	2 204	1 714	4 000	4 000	4 000	4 000
Liikunta- ja uimahalli (kävijämäärä/vuosi)	44 887	55 051	60 000	60 000	60 000	60 000
Liikunta- ja uimahalli (nettomenot euroa/kävijä)	21,98	23,57	25,00	25,00	25,00	25,00
Liikuntahallin käyttötunnit / vko	47	52,75	50	50	50	50
Liikunta ja ulkoilu/ toimintakulut/asukas	168,34	228,92	213,6	213	213	213
Nuorisotyö/toimintakulut/asukas	28,34	29,84	29	28	28	28

Ulkoilun, liikunnan ja nuorisotyön yleiset tavoitteet vuosille 2025–2027

Kuntalaiset arvostavat tarjolla olevia palveluja. Palvelut ja toiminta kehittyvät ja monipuolistuvat